



**Prezes  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
w Szczecinie**

WK.0913.1321.6.K.2017

*Ł. Skarbiński  
- kłp*

Szczecin, dnia 12 lipca 2017 r.



*Pani*

*Wioletta Brzezińska*

*Zastępca Wójta Gminy Rewal*

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych<sup>1</sup>, w okresie od 16 stycznia do 13 kwietnia 2017 r., Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Rewal za lata 2013-2016, wybranych zagadnień za okres sprzed 2013 r. oraz występujących w roku 2017.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Wójtowi w dniu 18 maja 2017 r.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że kontrolowana jednostka nie wyeliminowała nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy, przeprowadzonej przez Izbę w roku 2013. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 28 lutego 2014 r. (WK.0913.1140.39.K.2013). Nie wyeliminowano również nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli problemowych przeprowadzonych w latach: 2013, 2015 i 2016 w zakresie zadłużenia Gminy w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 marca 2016 r. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniach pokontrolnych z dni: 28 lutego 2014 r. (WK.0913.1137.36.P.2013), 30 grudnia 2015 r. (WK.0913.1245.35.D.2015) oraz z dnia 9 czerwca 2016 r. (WK.0913.1284.27.D.2016).

Pismami z dni: 1 kwietnia 2014 r. (znak: OrA.1712.1.2014.WB), 17 lutego 2016 r. (znak: Fn.3035.2/2016.IB) i 4 lipca 2016 r. (znak: OrA.1712.8.2016) Wójt zapewnił o podjęciu działań mających na celu wyeliminowanie opisanych nieprawidłowości, jednak ponownie stwierdzono ich występowanie, w tym:

- 1) zaciąganie zobowiązań:
  - finansowych z przekroczeniem upoważnień udzielonych przez Radę Gminy,
  - dłużnych wobec wykonawców, którym udzielano zamówień z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych;
- 2) zawarcie umów na spłatę zobowiązań dłużnych, którymi dopuszczono do kapitalizacji odsetek;
- 3) nie ograniczono wydatków do ponoszonych wyłącznie na realizację obligatoryjnych zadań własnych jednostki;

<sup>1</sup> ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561)

- 4) dokonywanie wydatków bieżących i inwestycyjnych z przekroczeniem ich limitów określonych uchwałą budżetową;
- 5) finansowanie z budżetu Gminy zadań, które nie stanowiły zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego;
- 6) na rachunku bankowym jednostki nie zapewniono środków finansowych gwarantujących terminowe regulowanie zobowiązań Gminy;
- 7) nie przestrzegano obowiązku zapłaty zobowiązań publiczno-prawnych zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie;
- 8) wadia wniesione przez uczestników przetargów zorganizowanych w celu zbycia nieruchomości gminnych ewidencjonowano jako dochody Gminy przed zawarciem umów nabycia tych nieruchomości i zaliczeniem wniesionych wadów na poczet ich ceny;
- 9) do ksiąg rachunkowych nie wprowadzono zapisów wszystkich operacji, które wystąpiły w okresie sprawozdawczym;
- 10) sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S) i o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) sporządzano odrębnie dla organu i Urzędu Gminy, zamiast ich zakresem jednostkowym objąć urząd powołany do obsługi budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz jej organ;
- 11) nierzetelnie sporządzano sprawozdania z wykonania dochodów podatkowych (Rb-PDP), w których wykazano również dane niezgodne z danymi wynikającymi z prowadzonej w tym zakresie ewidencji księgowej.

W toku kontroli analizie poddano realizację Programu Postępowania Naprawczego przyjętego przez Radę Gminy uchwałami Nr XIX/87/15 z dnia 2 października 2015 r. oraz Nr XXXI/159/16 z dnia 31 maja 2016 r.<sup>2</sup>. Przystępując do realizacji PPN Gmina zobowiązała się podejmować działania w celu maksymalizowania dochodów oraz racjonalnego ograniczenia wydatków. W ocenie Izby Gmina nie przestrzegała ww. zasad realizacji PPN, o czym świadczą następujące okoliczności:

- 1) pomimo, że z tytułu czynszów dzierżawnych budynków dworców kolejki wąskotorowej Gminie przysługiwały dochody roczne w łącznej wysokości 132 000,00 zł, w dniu 27 stycznia 2017 r. budynki (wraz z pożytkami) Gmina przekazała w dzierżawę spółce za czynsz roczny w kwocie 3 066,09 zł, co pozostawało w sprzeczności z Przedsięwzięciem 2 *Maksymalizacja wpływów z tytułu dzierżaw*;
- 2) od Powiatu Gryfickiego Gmina przejęła zadania z zakresu zarządzania publicznymi drogami powiatowymi w latach 2016 (od dnia 31 maja 2016 r.) i 2017, w wyniku czego jej budżet na rzecz Powiatu został obciążony czynszem rocznym w kwocie 35 000,00 zł oraz kosztami utrzymania nawierzchni dróg, chodników poboczy, wykonywania robót utrzymaniowych i zabezpieczających, utrzymania zieleni w pasach drogowych (analogiczne wydatki ponoszone są od 2012 r.), co świadczyło o złamaniu nakazu ograniczenia finansowania zadań innych niż obligatoryjne, wynikającego z art. 240a ust. 5 ustawy o finansach publicznych<sup>3</sup>;

<sup>2</sup> dalej: PPN

<sup>3</sup> ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.)

- 3) w okresie od listopada 2016 r. do marca 2017 r. poniesiono wydatki w wysokości ogółem 2 065,00 zł na usługi gastronomiczne oraz nocleg w hotelu potencjalnego nabywcy nieruchomości gminnej przeznaczonej do zbycia w m. Pobierowo, co nie stanowiło zadań własnych gminy i było sprzeczne z art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym<sup>4</sup>.

O nieprzestrzeganiu zasad realizacji PPN świadczą również opisane w dalszej części niniejszego wystąpienia nieprawidłowości polegające na:

- ponoszeniu wydatków związanych z funkcjonowaniem nadmorskiej kolejki wąskotorowej, co nie stanowiło zadań własnych gminy (pkt II.9),
- niepodjęciu czynności w celu ustalenia należnego podatku od nieruchomości bądź czynszu dzierżawnego oraz czynności windykacyjnych wobec dzierżawców posiadających zaległości z tytułu czynszu, co było sprzeczne z Przedsięwzięciem 1 *Maksymalizacja dochodów z tytułu podatku od nieruchomości* i Przedsięwzięciem 2 *Maksymalizacja wpływów z tytułu dzierżaw* (pkt III.10),
- zaniechaniu ustalenia kar pieniężnych za zajęcie pasa drogi publicznej bez zezwolenia zarządcy drogi (pkt III.11),
- zaciąganiu zobowiązań na realizację zadań inwestycyjnych, niestanowiących zadań obligatoryjnych Gminy (pkt II.4 lit c, d).

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych pozostałe nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

## **I. W zakresie spraw organizacyjnych**

1. W latach 2015-2016 w jednostce obowiązywała uchwała w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Rewal przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne<sup>5</sup>, z której zapisów (§ 6 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3) wynikało, że podstawą obliczenia dotacji dla przedszkola jest wysokość przewidzianych w budżecie gminy wydatków bieżących na jednego ucznia przedszkola. Powyższa regulacja była niezgodna z art. 80 ust. 2 obowiązującej w tym okresie ustawy o systemie oświaty<sup>6</sup>, według którego przedszkola otrzymują na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę, pomniejszonym o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt, który Radzie Gminy nie przedłożył projektu uchwały zmieniającej ww. zapis – str. 346-348 protokołu kontroli.
2. Wójt nie wykonywał w latach 2013-2016 obowiązków zarządcy publicznych dróg gminnych w zakresie prowadzenia ewidencji dróg ze szczególnym uwzględnieniem ich prze-

<sup>4</sup> ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.)

<sup>5</sup> uchwała Nr XLV/311/09 Rady Gminy z dnia 28 sierpnia 2009 r.

<sup>6</sup> ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

biegu, tj. w sposób określony w rozporządzeniu w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych<sup>7</sup> (...). Powyższe uniemożliwiało weryfikację:

- danych wykazanych przez Gminę we wniosku o dofinansowanie przebudowy ul. Spacerowej w Śliwinie ze środków funduszu ochrony gruntów rolnych i leśnych Województwa Zachodniopomorskiego (Gmina uzyskała dofinansowanie na realizację tego zadania w kwocie 182 278,75 zł);
- prawidłowości trybu sprzedaży nieruchomości, stanowiącej działkę Nr 1078 w m. Pobierowo, w skład której wchodziła część ul. Gdańskiej,

gdyż uchwałami Rady Gminy o zaliczeniu ww. dróg do kategorii dróg gminnych, ani w żaden inny sposób nie określono ich przebiegu. Powyższe świadczyło o naruszeniu odpowiednio: art. 10 ust. 11 i art. 7 ust. 3 ustawy o drogach publicznych<sup>8</sup>. Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 172 i 300 protokołu kontroli.

3. Od dnia 10 maja 2016 r. w zakresie ustalenia stref płatnego parkowania na parkingach niestrzeżonych niebędących drogami publicznymi, ustalenia opłat za parkowanie w tych strefach, opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania w Gminie obowiązywały dwie uchwały:

- a) Nr LX/448/14 z dnia 29 października 2014 r. w sprawie wysokości opłat za parkowanie pojazdów na parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach nie będących drogami publicznymi – obowiązywała od dnia 27 grudnia 2014 r.;
- b) Nr XXIX/143/16 z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie ustalenia stref płatnego parkowania na parkingach niestrzeżonych nie będących drogami publicznymi na terenie miejscowości Pobierowo, Pustkowo, Trzęsacz, Rewal, Niechorze, Pogorzelica, Śliwin, ustalenia opłat za parkowanie w tych strefach, opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania – weszła w życie z dniem 10 maja 2016 r.,

których uregulowania w zakresie poboru opłat były różne. Powyższe było skutkiem nieuwagi w uchwale z 2016 r. informacji o przepisach uchylających uprzednio obowiązujące, co było niezgodne z § 39 ust. 1 w zw. z § 143 rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”<sup>9</sup>. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt, który Radzie Gminy przedłożył projekt uchwały tej treści – str. 211-213 protokołu kontroli.

4. Uchwałą Nr LX/448/14 Rady Gminy z dnia 29 października 2014 r. ustalono opłaty za parkowanie na parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach niebędących drogami publicznymi, wskazując m.in.:

- a) parkingi położone w pasach dróg publicznych (w m. Rewal: część działki Nr 559/6, Nr 460/18, Nr 131, w m. Trzęsacz: Nr 4/28), na których opłaty nie mogły być pobierane z uwagi na brak ustalenia przez Radę Gminy strefy płatnego parkowania w pasach dróg publicznych, co wynika z art. 13b ust. 3 ustawy o drogach publicznych ,

<sup>7</sup> rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. z 2205 r. Nr 67, poz. 582)

<sup>8</sup> ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.)

<sup>9</sup> rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908 z późn. zm.)

b) działki nie figurujące w ewidencji gruntów i budynków bądź błędnie oznaczone: w m. Rewal Nr 37/4, Nr 345, Nr 577 i 49/2, Nr 311, Nr 359/1, Nr 460/11, Nr 407 i 414/6, w m. Pobierowo Nr 498 i Nr 551/5.

Powyższe świadczy o braku analizy aktualnego stanu prawnego przed przygotowaniem projektu uchwały, co było sprzeczne z § 39 ust. 1 w związku z § 143 rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt, który Radzie Gminy przedłożył projekt uchwały tej treści – str. 213 i 214 protokołu kontroli.

5. Obowiązującym w badanym okresie Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy<sup>10</sup>, minimalny miesięczny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla stanowiska Kancelista, Archiwista określono według V, zamiast VII kategorii zaszeregowania, ustalonej dla tego rodzaju stanowiska pomocniczego § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych<sup>11</sup>. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 236 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, dnia 7 lutego 2017 r. zarządzeniem Nr 12/2017, Wójt określił minimalny miesięczny poziom wynagrodzenia zasadniczego na wskazanym stanowisku według VII kategorii zaszeregowania.*

6. Pracownikowi, który w wyniku likwidacji samorządowej jednostki organizacyjnej z dniem 1 stycznia 2014 r. został pracownikiem Urzędu Gminy, do dnia 31 stycznia 2017 r. wypłacano wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez dyrektora zlikwidowanej jednostki, zamiast przez Wójta – w kwocie wynagrodzenia miesięcznego, określonego dla zajmowanego przez ww. stanowiska obowiązującym Regulaminem wynagradzania pracowników Urzędu Gminy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 237 protokołu kontroli.

*Pismem z dnia 17 lutego 2017 r. Wójt określił składniki miesięcznego wynagrodzenia pracownika w wysokości wynikającej z Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy i obowiązującej od dnia 1 lutego 2017 r.*

## **II. W zakresie spraw budżetowych i finansowych**

1. Działając bez upoważnienia Rady Gminy oraz bez opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w roku 2016 Wójt zaciągnął zobowiązania (2) na spłatę wierzytelności instytucji spoza sektora bankowego o łącznej wartości 17 830 016,03 zł, za wynagrodzeniem w wysokości ogółem 362 980,30 zł. Powyższymi umowami skapitalizowano odsetki wymagalne w kwocie 2 106 669,06 zł. Ponadto wyboru wykonawcy usług dokonano z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych, pomimo że koszty zawartych umów przekroczyły równowartość 30 000 euro. Powyższe było sprzeczne odpowiednio z art. 91 ust. 1 i ust. 2, art. 92 ust. 1 pkt 2 oraz art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 361 i 362 protokołu kontroli.

<sup>10</sup> wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 32/2011 Wójta z dnia 5 lipca 2011 r.

<sup>11</sup> rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.)

2. W 2016 r. (do 31 lipca) obsługę prowadzenia rachunków bankowych Gminy nadal wykonywał bank wybrany z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych<sup>12</sup>, czym naruszono art. 264 ust. 1 ustawy finansach publicznych. W banku tym Gmina korzystała z kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego niedoboru budżetu do kwoty 2 500 000,00 zł pomimo, że Kolegium RIO – uchwałą Nr I.4.K.2016 z dnia 13 stycznia 2016 r. – z powodu istotnego naruszenia prawa za nieważną uznało uchwałę Nr XXIII/108/15 Rady Gminy z dnia 8 stycznia 2016 r., upoważniającą Wójta do zaciągnięcia tego kredytu. Ponadto uchwałą Nr IV.49.2016 Kolegium RIO z dnia 24 lutego 2016 r. ustalającą budżet Gminy nie upoważniono Wójta do zaciągnięcia kredytu na przejściowy deficyt jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe było niezgodne z art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 23 i 24 protokołu kontroli.

*W lipcu 2016 r. Gmina dokonała wyboru banku do obsługi bankowej budżetu jednostki samorządu terytorialnego z zastosowaniem procedury o zamówieniach publicznych.*

3. Wbrew zasadzie gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, polegającej na przeznaczeniu ich wyłącznie na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, wynikającej z art. 1 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych<sup>13</sup>, środki pieniężne w 2016 r. zgromadzone na rachunku bankowym tego Funduszu w kwocie 50 000,00 zł wydatkowane na pokrycie bieżących wydatków budżetu (zwrotu dokonano w dniach 25 listopada i 2 grudnia 2016 r.), co świadczyło o finansowaniu deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego ze źródeł innych niż wskazane w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 253 protokołu kontroli.
4. Wójt zaciągnął zobowiązania oraz dokonał wydatków pomimo braku zabezpieczenia odpowiednich środków w budżecie Gminy:
- a) w dniu 27 sierpnia 2014 r. z wykonawcą zawarto umowę na „Przebudowę drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Śliwin”, za wynagrodzeniem ryczałtowym w wysokości 430 217,84 zł oraz w dniu 29 sierpnia 2014 r. – umowę o pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją ww. zadania za wynagrodzeniem 8 900,00 zł pomimo, że w budżecie Gminy na rok 2014 nie zabezpieczono środków na realizację tego zadania. Ponadto w dniu 18 grudnia 2014 r. wykonawcy robót zapłacono wynagrodzenie (część) w kwocie 182 278,75 zł;
  - b) w dniu 1 czerwca 2016 r. wykonawcom (2) Gmina zleciła usługi wykonania remontów cząstkowych dróg gminnych, w każdej z umów wskazując, że wartość sumaryczna umowy nie może przekroczyć kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówień udzielono pomimo, że w budżecie Gminy ustalonym uchwałą Nr IV.49.2016 Kolegium RIO w Szczecinie z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia budżetu Gminy Rewal na 2016 r. – wg stanu na dzień 1 czerwca 2016 r. – nie prze-

<sup>12</sup> nieprawidłowość została wskazana w piśmie z dnia 30 grudnia 2015 r. (znak: WK.0913.1245.35.D.2015) skierowanym przez Prezesa RIO w Szczecinie do Wójta Gminy

<sup>13</sup> ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 592 z późn. zm.)

widziano wydatków na remonty dróg gminnych. Wydatki te zostały wprowadzone do budżetu Gminy dopiero uchwałą Nr XXXIII/162/16 Rady Gminy z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Rewal na 2016 rok;

- c) w dniu 16 maja 2016 r. zewnętrznemu wykonawcy zlecono sporządzenie aktualnego projektu rozbudowy budynku Urzędu Gminy za cenę brutto 10 455,00 zł, z terminem realizacji do dnia 30 czerwca 2016 r., a w dniu 12 lipca 2016 r. dokonano zapłaty za zrealizowane zlecenie pomimo, że w budżecie Gminy ustalonym uchwałą Nr IV.49.2016 Kolegium RIO w Szczecinie z dnia 24 lutego 2016 r. brak było zabezpieczenia środków na powyższy wydatek majątkowy (inwestycyjny);
- d) w dniu 1 stycznia 2017 r. podmiotowi zewnętrznemu zlecono wykonanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku związanego z uzyskaniem decyzji zatwierdzającej wydzielanie geodezyjne drogi w m. Pobierowo, w procedurze ze spec ustawy<sup>14</sup> za wynagrodzeniem w wysokości 19 372,50 zł w terminie do 30 kwietnia 2017 r. pomimo, że w uchwale budżetowej na rok 2017 nie przewidziano środków na wydatki inwestycyjne, w tym na związane z budową drogi lokalnej.

Ww. umowy zostały opatrzone kontrasygnatą Skarbnika. Zaciągając na ich podstawie powyższe zobowiązania Wójt naruszył art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym<sup>15</sup> w zw. z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zaś dokonując wydatków (pkt a, c) – art. 44 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych – str. 288, 289, 296, 297, 304-307 protokołu kontroli.

5. W 2015 r. Gmina zrealizowała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, na wykonanie których zaciągnęła zobowiązania i poniosła wydatki bez upoważnienia, określonego uchwałą Nr V.45.2015 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Rewal na 2015 r. (po zmianach w ciągu roku wprowadzonych przez organy jednostki), w tym na przygotowanie i przeprowadzenie:

a) wyborów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:

- w dniach od 30 kwietnia do 23 maja 2015 r. zaciągnięto zobowiązania o wartości ogółem 6 241,10 zł, w tym na obsługę informatyczną wyborów (1 155,00 zł), sporządzenie spisu wyborców (1 188,00 zł), zakup materiałów kancelaryjnych dla gminnych komisji wyborczych oraz usług związanych z funkcjonowaniem obwodu (3 697,51 zł z terminem płatności odroczonym na okres od 13 maja do 4 czerwca 2015 r.) oraz z tytułu zwrotu wydatków na zleconą pracownikowi podróz służbową (200,59 zł),
- w dniach od 10 maja do 24 czerwca 2015 r. poniesiono wydatki w wysokości ogółem 12 327,91 zł na sfinansowanie zobowiązań związanych z realizacją ww. zadania, w tym na wypłaty diet dla członków komisji wyborczych (7 080,00 zł), obsługę informatyczną wyborów (906,95 zł), sporządzenie spisu wyborców (932,86 zł), zakup materiałów kancelaryjnych, usług związanych z funkcjonowaniem obwodu (3 207,51 zł) oraz na podróże służbowe (200,59 zł),

<sup>14</sup> ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2031)

<sup>15</sup> ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515)

a stosowne zmiany w budżecie Gminy, upoważniające do zaciągnięcia ww. zobowiązań i poniesienia wydatków na ich sfinansowanie wprowadzone zostały zarządzeniami Wójta Nr 38/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. i Nr 39/2015 z dnia 30 czerwca 2015 r.;

b) referendum ogólnokrajowego:

- w dniach od 21 sierpnia do 4 września 2015 r. zaciągnięto zobowiązania o wartości ogółem 4 230,03 zł, w tym na obsługę informatyczną (1 080,00 zł), sporządzenie spisu wyborców (790,00 zł), zakup materiałów kancelaryjnych dla gminnych komisji wyborczych, uzupełnienie lokali wyborczych i związanych z funkcjonowaniem obwodu (2 159,44 zł z terminem płatności odroczonym na okres od 4 do 18 września 2015 r.) oraz z tytułu zwrotu wydatków na zleconą pracownikowi podróż służbową (200,59 zł),
- w dniach od 27 sierpnia do 25 września 2015 r. poniesiono wydatki w wysokości ogółem 6 000,38 zł na sfinansowanie zobowiązań związanych z realizacją ww. zadania, w tym na wypłaty diet dla członków komisji wyborczych (2 280,00 zł), na obsługę informatyczną wyborów (786,03 zł), sporządzenie spisu wyborców (574,32 zł), zakup materiałów kancelaryjnych dla gminnych komisji wyborczych, na uzupełnienie lokali wyborczych i związanych z funkcjonowaniem obwodu (2 159,44 zł) oraz na podróże służbowe (200,59 zł),

a stosowne zmiany w budżecie Gminy, upoważniające do zaciągnięcia ww. zobowiązań i poniesienia wydatków na ich sfinansowanie wprowadzone zostały zarządzeniami Wójta Nr 64/2015 z dnia 30 września 2015 r. i Nr 89/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r.;

c) wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej:

- w dniach od 1 do 22 października 2015 r. zaciągnięto zobowiązania o wartości ogółem 2 644,94 zł, w tym na obsługę informatyczną (1 310,00 zł), sporządzenie spisu wyborców (788,00 zł), zakup materiałów związanych z funkcjonowaniem obwodu (346,35 zł z terminem płatności odroczonym na okres od 4 do 5 listopada 2015 r.) oraz z tytułu zwrotu wydatków na zleconą pracownikowi podróż służbową (200,59 zł),
- w dniach od 4 listopada do 17 grudnia 2015 r. poniesiono wydatki w wysokości ogółem 2 644,94 zł na sfinansowanie zobowiązań związanych z realizacją ww. zadania, w tym na obsługę informatyczną (1 310,00 zł), sporządzenie spisu wyborców (788,00 zł), zakup materiałów związanych z funkcjonowaniem obwodu (346,35 zł) oraz na podróże służbowe (200,59 zł),

a stosowne zmiany w budżecie Gminy, upoważniające do zaciągnięcia ww. zobowiązań i poniesienia wydatków na ich sfinansowanie wprowadzone zostały zarządzeniem Wójta Nr 89/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r.

Zaciągnięcie wymienionych zobowiązań bez upoważnienia wynikającego z uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego stanowiło naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 46 i art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, a poniesienie bez ww. upoważnienia wydatków na realizację wymienionych zadań było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 254 pkt 3 i art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 314, 330 i 341 protokołu kontroli.



6. W dniu 23 lutego 2015 r., do realizacji w okresie od 23 lutego do 31 sierpnia 2015 r., wykonawcom (2) zlecono usługi remontów cząstkowych dróg gminnych o nawierzchniach tłuczniowych i gruntowych o łącznej wartości 132 684,55 zł netto. Pomimo, że równowartość ww. zamówień stanowiła 31 405,37 euro, udzielono ich z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych, co było niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych<sup>16</sup> w zw. z art. 44 ust. 4 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 287-289 protokołu kontroli.
7. W związku z ciągłym brakiem środków finansowych nieterminowo regulowano zobowiązania, w tym publiczno-prawne, tj.:
- a) wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin za okres od grudnia 2015 r. do listopada 2016 r. oraz za styczeń i luty 2017 r. w kwotach odpowiednio: 2 787 588,34 zł i 509 255,34 zł dokonano z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 144 dni, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego<sup>17</sup>; z tytułu nieterminowej zapłaty ww. zobowiązań zapłacono odsetki w wysokości 41 107,80 zł;
  - b) należne do odprowadzenia składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za kwiecień-czerwiec i sierpień 2016 r. w łącznych kwotach odpowiednio: 246 467,02 zł, 79 699,06 zł i 20 547,04 zł opłacono od 4 do 32 dni po 5 dniu następnego miesiąca, w którym dokonano wypłaty wynagrodzeń, określonym art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych<sup>18</sup>;
  - c) wynikające z należnych wpłat w łącznej kwocie 35 859,00 zł na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za styczeń-luty, kwiecień, czerwiec, sierpień i grudzień 2016 r. odprowadzono od 1 do 27 dni po 20 dniu następnego miesiąca po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności powodujące powstanie obowiązku tych wpłat, ustalonym art. 49 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych<sup>19</sup>;
  - d) przyznane wnioskodawcom dodatki mieszkaniowe na marzec, wrzesień, listopad i grudzień 2013 r. w łącznej kwocie 4 025,23 zł – zamiast w terminie do dnia 10 każdego ww. miesiąca z góry – osobom uprawnionym wypłacono z opóźnieniem od 2 do 7 dni, co było niezgodne z art. 8 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych<sup>20</sup>.
- Nieprzestrzeżenie obowiązku dokonywania wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych ich rodzajów stanowiło naruszenie art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 19, 41-45, 47, 48, 94-96, 220, 277, 285, 292-293, 314, 315, 330 i 341 protokołu kontroli.
8. Z powodu braku płynności finansowej wynagrodzenia za luty, kwiecień, czerwiec i październik 2015 r., należne pracownikom Urzędu Gminy, wypłacono od 1 do 7 dni po obo-

<sup>16</sup> ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 759 z późn. zm.)

<sup>17</sup> ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.)

<sup>18</sup> ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963)

<sup>19</sup> ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)

<sup>20</sup> ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.)

wiążącym terminie ich wypłaty, określonym § 32 ust. 1 Regulaminu pracy<sup>21</sup>, według którego wynagrodzenie za pracę wypłaca się jeden raz w miesiącu nie później niż w ostatnim dniu miesiąca, za które wypłacane jest to wynagrodzenie. Ponadto zobowiązania w łącznej kwocie 102 550,71 zł za materiały i usługi nabyte w latach 2015-2016 (35 przypadków) oraz z tytułu składek członkowskich w związkach i stowarzyszeniach (5 przypadków) zapłacono z opóźnieniem od 1 do 184 dni po ustalonych terminach, czym naruszono art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 238 protokołu kontroli.

9. Na podstawie umowy z dnia 8 lipca 2014 r. Nadmorskiej Kolei Wąskotorowej Sp. z o.o. z siedzibą w Pogorzeliczy, na czas nieoznaczony, w dzierżawę Gmina oddała składniki majątku zabytkowej linii kolejowej, działającej w sezonie letnim oraz incydentalnie również w pozostałych okresach roku. Pomimo, że wskazaną umową strony ustaliły, że wszelkie koszty zarządzania, remontów, utrzymania, eksploatacji bierze na siebie Dzierżawca (§ 8 ust. 2), który zobowiązał się również do zawarcia umowy ubezpieczenia na cały okres trwania umowy dzierżawy (§ 9 ust. 4), w 2016 r. z budżetu Gminy poniesiono wydatki na:
- na naprawę wózków kolejowych w kwocie 99 700,00 zł,
  - czynsz dzierżawy lokomotywy w kwocie 18 017,83 zł,
  - zakup polis ubezpieczeniowych majątku oddanego w dzierżawę w kwocie 12 047,00 zł,
- co świadczy o finansowaniu z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wydatków na komercyjną działalność podmiotu niezaliczanego do samorządowych jednostek organizacyjnych i stanowiło naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 393, 396-398 protokołu kontroli.
10. Nie przestrzegano określonych obowiązującymi przepisami zasad przeznaczania dochodów budżetowych oraz finansowania wydatków danego rodzaju, gdyż z dochodów osiągniętych w 2015 r. z kar i opłat środowiskowych w kwocie 51 715,85 zł, wydatkowano:
- ogółem 6 863,40 zł na zapłatę za transport drewna do osób potrzebujących według wskazania GOPS w Rewalu oraz na imprezy organizowane przez Referat Turystyki i Promocji Gminy,
  - łącznie 14 571,81 zł za usunięcie połamanych przez wichury drzew zlokalizowanych przy ulicach
- pomimo, że wydatki te nie dotyczyły finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Powyższe świadczyło o naruszeniu zasady – wynikającej z art. 403 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska<sup>22</sup> – finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z opłat i kar, stanowiących dochody budżetów gmin. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 224 i 225 protokołu kontroli.
11. W latach 2015-2016 z budżetu Gminy dla publicznej jednostki oświatowej, prowadzonej przez organ inny niż jednostka samorządu terytorialnego przekazano dotacje w kwotach odpowiednio: 1 941 606,36 zł i 2 321 196,41 zł bez skalkulowania wydatków Gminy

<sup>21</sup> wprowadzonym do stosowania zarządzeniem Nr 5/2015 Wójta z dnia 13 lutego 2015 r.

<sup>22</sup> ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.)

na jednego ucznia szkół i przedszkoli publicznych oraz bez uwzględnienia faktycznej liczby uczniów dotowanej jednostki, co było niezgodne z art. 80 ust. 2 i ust. 3 ustawy o systemie oświaty. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 352 protokołu kontroli.

12. Analizę poniesionych w 2016 r. wydatków na wynagrodzenia dla nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela<sup>23</sup> oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego organ prowadzący szkoły samorządowe wykonał w okresie od 1 do 10 lutego, zamiast w terminie do dnia 20 stycznia 2017 r., czym naruszono art. 30a ust. 1 ww. ustawy. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt, który od Dyrektora Zespołu Szkół Sportowych w Rewalu nie wyegzekwował złożenia informacji niezbędnych do przeprowadzenia ww. analizy w obowiązującym terminie – str. 246 i 247 protokołu kontroli.
13. Wbrew obowiązкови wynikającemu z § 5 rozporządzenia w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego<sup>24</sup> dla jednego nauczyciela Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niechorzu nie wyliczono jego osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego (1 764,67 zł). Ponadto dla nauczycieli (5) zatrudnionych w 2 jednostkach oświatowych ich osobiste stawki wynagrodzenia zasadniczego wyliczono w kwocie 5 982,20 zł, zamiast w wysokości 5 064,59 zł (różnica 917,61 zł). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 247 protokołu kontroli.
14. W 2017 r. dla nauczycieli mianowanych (7) samorządowych jednostek oświatowych (2) nie ustalono należnego im za rok 2016 dodatku uzupełniającego w kwotach od 231,34 zł do 925,34 zł (ogółem 3 577,61 zł), co było sprzeczne z art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela w zw. z §§ 4 i 5 rozporządzenia w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Ponadto wbrew obowiązującym zasadom jednorazowy dodatek uzupełniający należny nauczycielom (8) zatrudnionym w samorządowych jednostkach oświatowych (2) ustalono w kwotach od 124,73 zł do 484,15 zł niższych od należnych, zaniżając ich wypłatę o ogółem 3 113,87 zł oraz wypłacono go w dniach 15 lutego (2) i 27 lutego (6), zamiast w terminie do dnia 31 stycznia 2017 r., czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 30a ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela i §§ 4 i 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 247 i 248 protokołu kontroli.

<sup>23</sup> ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn. zm.)

<sup>24</sup> rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.)

*W wyniku ustaleń kontroli, odpowiednio w dniach 8 i 21 marca 2017 r., nauczycielem mianowanym (7) wypłacono jednorazowy dodatek uzupełniający za 2016 r. w łącznej kwocie 3 577,61 zł oraz dokonano wyrównania wypłaconego w kwocie niższej od należnej o 3 113,87 zł jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2016 r. dla nauczycieli mianowanych (8).*

15. Według danych ewidencji księgowej w latach 2013-2015 jednostka samorządu terytorialnego uzyskała dochody za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwotach odpowiednio: 661 714,99 zł, 731 063,50 zł i 775 210,46 zł, zaś na realizację zadań, określonych w Gminnych Programach Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii<sup>25</sup> poniesiono wydatki w wysokości odpowiednio: 605 927,90 zł, 491 926,49 zł i 745 282,06 zł. Wydatków zaplanowanych do realizacji w podanym zakresie, objętych uchwałami budżetowymi jednostki samorządu terytorialnego na lata 2014-2016 – wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych – nie zwiększono o środki pozyskane w latach 2013-2015 z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i w kwotach odpowiednio: 55 787,09 zł, 239 137,01 zł i 29 928,40 zł niewykorzystanych w tym okresie na realizację GPPiRPA oraz PN. Powyższe może świadczyć o ich wykorzystaniu na inne cele z naruszeniem zasad, określonych art. 18<sup>2</sup> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi<sup>26</sup>. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt, który pomimo obowiązku wynikającego z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wartości niewykorzystanych środków nie uwzględnił w wydatkach na realizację ww. zadań, przedstawionych w projektach uchwał w sprawie zmiany budżetów na lata 2014-2016 przedkładanych Radzie Gminy – str. 270 i 271 protokołu kontroli.
16. W 2016 r. bez przeprowadzenia otwartego konkursu ofert z budżetu Gminy, ze środków GPPiRPA oraz PN, sfinansowano wydatki bieżące w łącznej kwocie 12 670,01 zł, poniesione przez Koła Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów (3) na realizację zadań o wartości nieprzekraczającej 10 000,00 zł i jednocześnie realizowanych w okresie od stycznia do grudnia 2016 r., czym naruszono 221 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 11 i art. 19a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie<sup>27</sup>. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i uzależnień, a z nadzoru Wójt – str. 276 protokołu kontroli.
17. Ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2016 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 6 690,77 zł na zakup materiałów i usług związanych z realizacją zadań nieobjętych GPPiRPA oraz PN, przyjętym uchwałą Nr XXVII/124/16 Rady Gminy z dnia 29 lutego 2016 r. (po zmianach), czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 18<sup>2</sup> ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i § 1 ww. uchwały. Za wskazane niepra-

<sup>25</sup> dalej: GPPiRPA oraz PN

<sup>26</sup> ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)

<sup>27</sup> ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239)

widłowości odpowiedzialność ponosi Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i uzależnień, a z nadzoru Wójt – str. 276, 277 i 284 protokołu kontroli.

18. Wynagrodzenie za okres od lipca 2014 r. do stycznia 2017 r. należne Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego wypłacono w wysokości zaniżonej o ogółem 2 273,10 zł, co świadczy o braku sprawowania rzetelnej kontroli list płac, sporządzonych przez Referenta w Wydziale Organizacyjno-Administracyjnym z warunkami wynagrodzenia, określonego w angażu ww. pracownika. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Sekretarz, a z nadzoru Wójt – str. 237 i 239 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, dnia 27 lutego 2017 r., Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego wypłacono należne wynagrodzenie w łącznej kwocie 2 273,10 zł.*

19. W 2016 r. pracownikom Urzędu Gminy zwrócono poniesione na odbycie podróży służbowych (9) wydatki w łącznej kwocie 313,00 zł pomimo, że ww. do rozliczenia nie przedłożyli biletów obejmujących cenę wyznaczonego w poleceniu służbowym środka transportu lub pisemnego oświadczenia o dokonanych wydatkach oraz przyczynach braku ich udokumentowania, co było sprzeczne z § 3 ust. 2 i § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej<sup>28</sup>. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Budżetu i Finansów (3) oraz Główny Specjalista w tym Referacie (6), a z nadzoru Skarbnik – str. 255 protokołu kontroli.
20. Z tytułu nieusprawiedliwionych nieobecności radnych (3) na sesji Rady Gminy w dniach 6 i 30 czerwca 2016 r. oraz w posiedzeniach komisji w dniach 21 i 30 czerwca 2016 r. należne ww. diety miesięczne pomniejszono o ogółem 195,00 zł (10 % miesięcznej diety podstawowej), zamiast łącznie o 390,00 zł (10 % za każdą nieusprawiedliwioną nieobecność radnego), czym naruszono zasady obowiązujące w podanym zakresie, określone § 2 ust. 2 uchwały Nr II/6/14 Rady Gminy z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie przyznawania diet dla Radnych Gminy. Ponadto z powodu zaniechania przekazania do Referatu Budżetu i Finansów list wypłat radnym diet za 6 miesięcy 2016 r. należności te wypłacono z opóźnieniem od 14 do 59 dni po 10 dniu następnego miesiąca, co było sprzeczne z § 2 ust. 4 ww. uchwały. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Organizacyjno-Administracyjnym, która przygotowała listy wypłat należności dla radnych, a z nadzoru Sekretarz – str. 268 i 269 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli nienależnie wypłacone radnym diety w łącznej kwocie 195,00 zł w dniu 21 lutego 2017 r. potrącono ww. z wypłat za styczeń 2017 r.*

21. Na koniec 2016 r. nie dokonano korekty podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń z uwzględnieniem przeciętnej planowanej w tym roku kalendarzowym liczby zatrudnionych w Urzędzie Gminy, skorygowanej do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, czym naruszono art. 5 ust. 1

<sup>28</sup> rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167)

ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych<sup>29</sup> w zw. z § 1 rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych<sup>30</sup>. Wskutek powyższego na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w 2016 r. przekazano odpis w łącznej kwocie 70 831,97 zł, zamiast w prawidłowo ustalonej wysokości 68 830,08 zł (różnica 2 001,89 zł). Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Budżetu i Finansów, która dokonała ustalenia podlegającego odprowadzeniu odpisu na ZFŚS, a z nadzoru Skarbnik – str. 252 i 253 protokołu kontroli.

22. Nieprawidłowo stosowano klasyfikację wydatków budżetowych:
- a) środki finansowe w łącznej 4 618,00 zł, otrzymane przez Gminę w dniu 18 września 2015 r. z Krajowego Biura Wyborczego na pokrycie kosztów przygotowania i przeprowadzenia wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i przeznaczone na wydatki nieobejmujące zryczałtowanych diet dla członków obwodowych komisji wyborczych, w dniu 30 września 2015 r. sklasyfikowano w § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych, zamiast odpowiednio w §§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe, 4210 Zakup materiałów i wyposażenia i 4410 Podróże służbowe krajowe; prawidłowego oznaczenia klasyfikacji według rodzajów wydatków przeznaczonych do poniesienia w podanym zakresie dokonano w dniu 31 grudnia 2015 r.;
  - b) w latach 2013-2015 wydatki na podróże służbowe radnych gminy w łącznej kwocie 2 175,75 zł sklasyfikowano w § 4410 Podróże służbowe krajowe, zamiast w § 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych;
  - c) wydatki za zakup artykułów spożywczych w latach 2015-2016 poniesione w łącznej kwocie 3 892,16 zł (9) sklasyfikowano w § 4210-Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4220 Zakup środków żywności;
  - d) w 2016 r. wydatki na zapłatę składek członkowskich na rzecz Celowego Związku Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie w wysokości ogółem 6 558,00 zł sklasyfikowano w § 4430 Różne opłaty i składki, zamiast w § 2900 Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących;
  - e) koszty upomnienia (1) w kwocie 11,60 zł poniesione w 2016 r. sklasyfikowano w § 4580 Pozostałe odsetki, zamiast w § 4600 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych;
  - f) w 2015 r. wydatek w kwocie 112,25 zł za wydrukowanie kart do głosowania w ponownych wyborach do Rady Gminy sklasyfikowano w rozdziale 75107 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zamiast w rozdziale 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie,
- co było sprzeczne z zasadami klasyfikowania tego rodzaju wydatków, określonymi § 1 pkt 2 i pkt 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków,

<sup>29</sup> ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 800 z późn. zm.)

<sup>30</sup> rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 43, poz. 349)

przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych<sup>31</sup>. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Główni Specjaliści w Referacie Budżetu i Finansów (pkt a-c, e) oraz Podinspektor ds. księgowości budżetu w tym Referacie (pkt d), a z nadzoru Kierownik Referatu Budżetu i Finansów – str. 18, 19, 47, 267, 277, 284, 314, 330, 337, 338 i 341 protokołu kontroli.

### III. W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat oraz innych należności i ich egzekucji

1. W latach 2013-2016 Wójt nie wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie o wyznaczenie organu właściwego do ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych wstępnej organu podatkowego. W powyższym okresie ustalenia zobowiązań z ww. tytułu w łącznej kwocie 2 102,00 zł dokonał Kierownik Referatu Podatków i Opłat, co stanowiło naruszenie art. 132 § 1 i § 3 ustawy Ordynacja podatkowa<sup>32</sup>. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 128 i 129 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, w dniu 17 stycznia 2017 r., Wójt wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie o wyznaczenie organu właściwego do ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych wstępnej.*

2. Podatek od gminnych nieruchomości oraz gruntów leśnych za lata 2013 i 2014 na rachunek organu podatkowego jednostka samorządu terytorialnego odprowadziła w 2015 r., zaś za rok 2015 – w 2016 r., czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych<sup>33</sup> oraz art. 6 ust. 5 pkt 3 ustawy o podatku leśnym<sup>34</sup>. Wniesionych wpłat, które nie pokrywały zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę – wbrew zasadzie określonej art. 55 ustawy Ordynacja podatkowa – nie zaliczono proporcjonalnie na poczet tych zaległości oraz odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostawały kwoty zaległości podatkowych do kwoty odsetek za zwłokę, wskutek czego należne odsetki pobrano w wysokości ogółem 281 209,00 zł, zamiast w łącznej kwocie 338 409,00 zł (różnica 57 200,00 zł). Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Specjalista ds. księgowości podatkowej w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 130 i 131 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, w dniach 12 i 19 kwietnia 2017 r., na rachunek bankowy organu podatkowego zostały wpłacone odsetki za zwłokę w zapłacie podatku od nieruchomości w łącznej kwocie 57 045,00 zł oraz w podatku leśnym w wysokości 155,00 zł (łącznie 57 000,00 zł).*

3. W złożonej deklaracji na rok 2016 Gmina nie zadeklarowała podlegających opodatkowaniu podatkiem leśnym powierzchni 21,5303 ha gruntów leśnych, czym naruszono art. 1 pkt 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym. Wskutek powyższego organ po-

<sup>31</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.)

<sup>32</sup> ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., a od dnia 6 maja 2015 r. Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)

<sup>33</sup> ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.)

<sup>34</sup> ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.)

datkowy nie ustalił należnego jednostce samorządu terytorialnego podatku leśnego w wysokości ogółem 1 278,00 zł, za co odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 131 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, w dniu 12 kwietnia 2017 r., Gmina złożyła korektę deklaracji na podatek leśny za rok 2016.*

4. Wbrew obowiązkom wynikającym odpowiednio: z art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym<sup>35</sup> oraz art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym w 2016 r. osoby fizyczne, będące podatnikami podatku rolnego (2) i leśnego (4) nie złożyły wymaganych informacji o gruntach i lasach, a organ podatkowy nie wszczął z urzędu postępowania w celu wyjaśnienia stanu faktycznego w tym zakresie, co było niezgodne z art. 274a ust. 1 w zw. z art. 165 § 1 i art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 104 protokołu kontroli.
5. Pomimo przeprowadzenia czynności sprawdzających wymaganych art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa<sup>36</sup>, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, organ podatkowy:
  - a) nie ustalił, że w złożonej na rok 2016 deklaracji na podatek rolny podatnik zadeklarował do opodatkowania tym podatkiem 4,9384 ha, zamiast 4 8130 ha przeliczeniowych gruntów rolnych i nie zgłosił do opodatkowania podatkiem od nieruchomości gruntów o powierzchni 0,4302 ha (4 302 m<sup>2</sup>). Wskutek powyższego od podatnika pobrano podatek rolny w wysokości 664,00 zł, zamiast w kwocie 647,00 zł (różnica 17,00 zł) oraz nie ustalono podatku od nieruchomości w wysokości 3 829,00 zł, co było niezgodne z art. 2 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
  - b) nie stwierdził, że w złożonej informacji podatnik błędnie wykazał powierzchnię posiadanych gruntów (ha fizycznych), w wyniku czego do opodatkowania podatkiem rolnym na rok 2016 przyjęto grunty o pow. 8,0445 ha, zamiast 7,393 ha przeliczeniowych, co spowodowało ustalenie i pobranie ww. podatku w kwocie 1 081,00 zł, zamiast w wysokości 993,00 zł (różnica 88,00 zł);
  - c) podatek rolny należny od podatnika w 2016 r. ustalił od pow. 7,4820 ha, zamiast 6,9093 ha przeliczeniowych, wskutek czego od ww. pobrano podatek rolny w kwocie 1 005,00 zł, zamiast w wysokości 928,00 zł (różnica 77,00 zł);
  - d) nie stwierdził, że w 2016 r. do opodatkowania podatkiem od środków transportowych:
    - dla ciągników siodłowych (9) podatnik przyjął stawkę tego podatku od dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu, zamiast stawkę dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów (40 ton), o której mowa w art. 8 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w wyniku czego podatek należny w wysokości ogółem 13 179,00 zł przyjęto w ustalonej przez podatnika łącznej kwocie 8 949,00 zł (różnica 4 230,00 zł);
    - naczep (8) podatnik przyjął stawkę tego podatku od dopuszczalnej masy całkowitej naczepy, zamiast stawkę dopuszczalnej masy całkowitej zespołu pojazdów, o której mowa w art. 8 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w wyniku

<sup>35</sup> ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.)

<sup>36</sup> ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)



czego podatek należny w wysokości ogółem 7 620,00 zł przyjęto w ustalonej przez podatnika łącznej kwocie 6 580,00 zł (różnica 1 040,00 zł)

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 106, 110, 135-140 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli – po złożeniu wyjaśnień na wezwanie organu podatkowego – w dniu 16 marca 2017 r. podatnik złożył korekty deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości za lata 2012-2016.*

6. Uchwałami Nr XIII/102/11 z dnia 4 listopada 2011 r. (§ 5 ust. 3) oraz Nr LIV/406/14 z dnia 26 czerwca 2014 r. (§ 4 ust. 3) w ramach pomocy de minimis dla przedsiębiorców, w związku z zatrudnieniem w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej pięciu osób przez cały okres trwania roku kalendarzowego, Rada Gminy wprowadziła zwolnienie w wysokości 20 % należnego podatku od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Na podstawie ww. uchwał decyzjami wydanymi w latach 2014 (8) i 2016 (2) przedsiębiorcom udzielono zwolnienia z zastosowaniem stawek podatku obniżonych o 20 %, zamiast z zastosowaniem zwolnienia w wysokości 20 % należnego podatku. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Referatu Podatków i Opłat, która przeprowadziła postępowanie podatkowe w podanym zakresie, a z nadzoru Wójt – str. str. 118 i 119, 146 i 147 protokołu kontroli.
7. Do obliczenia w 2014 r. skutków obniżenia górnych stawek przyjęto w podatku od nieruchomości :
  - a) od osób fizycznych dla budynków związanych:
    - z udzielaniem świadczeń zdrowotnych (...) stawkę 3,64 zł, zamiast 4,54 zł, w wyniku czego skutki obniżenia górnych stawek podatkowych określono w wartości 488,80 zł, zamiast w kwocie 65,80 zł (różnica 423,00 zł);
    - z działalnością gospodarczą stawkę 2,20 zł, zamiast 21,98 zł, w wyniku czego skutki obniżenia górnych stawek podatkowych ustalono w wartości 16 759,60 zł, zamiast w kwocie 836,77 zł (różnica 15 922,83 zł);
  - b) od osób fizycznych i prawnych od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przez podmioty zatrudniające w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 5 osób przez cały okres trwania roku kalendarzowego – stawkę 17,58 zł, zamiast 21,98 zł, w wyniku czego skutki obniżenia górnych stawek podatkowych określono w wartości ogółem 393 842,80 zł, zamiast w łącznej kwocie 75 719,42 zł (różnica 318 123,38 zł);  
co było sprzeczne z zasadami określonymi uchwałą Nr XLIV/332/13 Rady Gminy z dnia 25 października 2013 r. w sprawie stawek podatku od nieruchomości (§ 1 ust. 2 pkt 4 i pkt 2);
  - c) od osób prawnych dla opodatkowania budowli służących do odprowadzania ścieków oraz wodociągów – maksymalną stawkę w wysokości 1 % (0,01 zł), zamiast 2 % (0,02 zł), określonej art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w wyniku czego skutki obniżenia górnych stawek podatkowych ustalono w wartości 0 zł, zamiast w łącznej kwocie 236 877,43 zł.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Inspektorzy w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 80 i 147 protokołu kontroli.

8. Z powodu zaniechania weryfikacji danych o wartości sprzedaży w 2015 r. napojów o zawartości alkoholu do 4,5 % i powyżej 18,5 %, wynikających ze złożonych przez przedsiębiorcę: oświadczenia o wartości sprzedaży tego asortymentu napojów alkoholowych oraz rocznego raportu fiskalnego, należną od ww. opłatę na rok 2016 za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów o zawartości alkoholu do 4,5 % ustalono w wysokości 4 153,72 zł zamiast w kwocie 4 026,15 zł (różnica 127,57 zł) oraz powyżej 18 % – w wysokości 7 764,71 zł zamiast w kwocie 8 010,74 zł (różnica 246,03 zł), co było niezgodne z art. 11<sup>1</sup> ust. 4 i ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Główny Specjalista ds. działalności gospodarczej, a z nadzoru Wójt – str. 163 i 164 protokołu kontroli.
9. Upomnienia na zaległości:
  - a) podatkowe w łącznej kwocie 7 724,60 zł (8) w 2016 r. sporządzono i przesłano dłużnikom – osobom prawnym po upływie od 10 do 239 dni po obowiązującym terminie wyznaczonym nie później niż 30 dni po terminie płatności raty tego podatku;
  - b) w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi (2) w wysokości ogółem 472,00 zł za listopad-grudzień 2015 oraz maj-czerwiec 2016 sporządzono i wysłano dłużnikom 5 i 56 dni po obowiązującym terminie, wyznaczonym odpowiednio na 15 lutego 2016 r. i 15 września 2016 r.;
  - c) w opłatach za zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim urządzeń infrastruktury technicznej (5) w łącznej kwocie 1 422,00 zł w 2016 r. sporządzono i wysłano dłużnikom 113 dni po terminie wyznaczonym na 16 lutego 2016 r.

co było sprzeczne z zasadami windykacji ww. zaległości, określonymi Procedurami windykacji należności z tytułu podatków i opłat oraz należności publicznoprawnych w Urzędzie Gminy (cz. IX Terminy i czynności windykacyjne – pkt 6, 11 i 14 )<sup>37</sup>. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Specjalista ds. księgowości podatkowej w Referacie Podatków i Opłat (pkt a), Podinspektor ds. księgowości podatkowej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w Referacie Budżetu i Finansów (pkt b) oraz Główny Specjalista ds. opłat i rozliczeń w obrocie nieruchomościami w Referacie Budżetu i Finansów (pkt c), a z nadzoru odpowiednio Kierownicy tych Referatów – str. 54, 56, 57 i 124 protokołu kontroli.
10. Wójt zaniechał podjęcia czynności mających na celu ustalenie lub pobranie należności jednostki samorządu terytorialnego, co było sprzeczne z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych:
  - a) pomimo, że dzierżawcy pomieszczeń w budynkach dworców kolejki wąskotorowej w m. Śliwin, Trzęsacz, Pogorzelica i Rewal nie złożyli odpowiednich informacji o posiadanych nieruchomościach dla celów ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego z tytułu podatku od nieruchomości na rok 2016, organ podatkowy nie skorzystał z prawa do żądania złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia informacji lub wezwania do ich złożenia, czym naruszono art. 274 a ust. 1 ustawy Ordynacja podatkowa;

<sup>37</sup> wprowadzonymi do stosowania zarządzeniem Nr 66/2015 Wójta z dnia 30 września 2015 r.

wskutek powyższego do końca roku 2016 nie ustalono należnych Gminie dochodów z tytułu tego podatku w łącznej kwocie co najmniej 21 445,88 zł; odpowiednich czynności zaniechano także wobec spółki będącej w posiadaniu pozostałych części budynków dworców;

- b) w stosunku do dzierżawców pomieszczeń w budynkach dworców w Trzęsaczu i w Pogorzeliczy, którzy na koniec roku 2016 zalegali z zapłatą czynszu dzierżawnego w łącznej kwocie 11 728,08 zł nie podjęto czynności egzekucyjnych, polegających na wystawieniu wezwania do zapłaty, co stanowiło naruszenie pkt VI.3 wewnętrznej procedury windykacji należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny<sup>38</sup>,
- c) z dzierżawcą części budynku dworca w m. Rewal, tj. parteru o pow. 148,81 m<sup>2</sup> i I piętra o pow. 148,74 m<sup>2</sup>, za czynsz roczny w kwocie 28 000,00 zł, w dniu 13 maja 2016 r. spisano aneks do umowy i objęto dzierżawą dodatkowo pomieszczenia na poddaszu i w piwnicy o pow. 36,29 m<sup>2</sup> bez zmiany wysokości czynszu.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 191, 193, 195, 198, 204 i 205 protokołu kontroli.

11. W roku 2016 wydano decyzje zezwalające na zajęcie pasa drogowego w celu:
  - a) prowadzenia w nim robót budowlanych/umieszczania w nim urządzeń infrastruktury technicznej (2) i naliczono opłaty w łącznej kwocie 2 370,00 zł,
  - b) umieszczenia w nim reklam (7) i naliczono opłaty w łącznej kwocie 5 161,40 zł,
  - c) umieszczenia w nim obiektów handlowych (7) i naliczono opłaty w łącznej kwocie 18 787,20 zł,

pomimo, że wnioski dotyczyły zajęcia pasów w okresie przed ich złożeniem w Urzędzie Gminy. W opisanych okolicznościach, zgodnie z art. 40 ust. 12 pkt 1 ustawy o drogach publicznych, za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi winny zostać wymierzone kary pieniężne w wysokości łącznej 54 717,60 zł. Ponadto wydanymi decyzjami zezwalającymi na zajęcie pasa drogowego w celu umieszczenia w nim obiektów handlowych (11 przypadków) organ ustalił opłatę z zastosowaniem okresów krótszych niż wskazane we wnioskach złożonych przez przedsiębiorców, co spowodowało zaniżenie opłat należnych Gminie o kwotę ogółem 494,40 zł i było niezgodne z art. 40 ust. 6 ustawy o drogach publicznych w zw. z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Podinspektor ds. drogownictwa (pkt a), Inspektor ds. infrastruktury technicznej i edukacji (pkt b), Inspektor ds. energetyki i zarządzania mieniem komunalnym (pkt c), którzy przygotowali projekty decyzji, a z nadzoru Kierownik Referatu Nieruchomości i Infrastruktury, który podpisał te decyzje z upoważnienia Wójta (pkt a, c) oraz Wójt (pkt b, c) – str. 152-159 protokołu kontroli.

12. W roku 2015 pobrano opłaty za parkowanie pojazdów na parkingach:
  - a) położonych w pasie dróg publicznych (3) w kwocie łącznej 66 002,90 zł, na których opłaty nie mogły być pobierane z uwagi na brak ustalenia przez Radę Gminy strefy płatnego parkowania w pasach dróg publicznych; powyższe stanowiło naruszenie art. 13 b ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych

<sup>38</sup> wprowadzone do stosowania jako załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 66/2015 Wójta z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia procedury windykacji należności w Urzędzie Gminy Rewal

b) niewskazanych obowiązującymi uchwałami Rady Gminy (4) w kwocie łącznej 103 819,70 zł,

co świadczyło o pobraniu przez Gminę nienależnych jej dochodów i stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 214-216 protokołu kontroli.

13. Podatek od towarów i usług (Vat) należny od wpływów pobranych w latach 2015-2016 za parkowanie pojazdów na parkingach położonych poza pasem dróg niepublicznych odprowadzono jedynie od wpływów pobranych z 7 parkomatów, tj. odpowiednio od kwot 263 984,30 zł i 285 912,10 zł pomimo, że uzyskano wpływy w łącznych kwotach 1 019 963,00 zł i 1 039 276,10 zł. W Urzędzie Gminy prowadzono łączną ewidencję ww. dochodów oraz wpływów pobranych w strefie płatnego parkowania w pasach dróg publicznych, co było sprzeczne z art. 109 ust. 3 ww. ustawy o podatku od towarów i usług<sup>39</sup>, zgodnie z którym ewidencja prowadzona dla celów obliczenia podatku powinna zawierać w szczególności dane niezbędne do określenia podstawy opodatkowania. W konsekwencji niemożliwe było jednoznaczne ustalenie wielkości, od której podatek powinien być odprowadzony. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Podinspektor ds. drogownictwa, który na stanowisko księgowości nie przekazał rzetelnej informacji o położeniu parkingów w pasie bądź poza pasem dróg niepublicznych, a z nadzoru Wójt – str. 214 i 216 protokołu kontroli.

#### IV. W zakresie gospodarowania mieniem

1. W dniu 2 grudnia 2016 r. dokonano sprzedaży nieruchomości oznaczonej nr 1078 o pow. 2,1378 ha położonej w m. Pobierowo za cenę brutto 14 140 000,00 zł, z naruszeniem obowiązujących przepisów w następującym zakresie:
- uchwałą Nr XIII/53/15 z dnia 25 maja 2015 r. Rada Gminy przeznaczyła do sprzedaży nieruchomość w m. Pobierowo oznaczoną w ewidencji nr 1078, która nie istniała w chwili podjęcia ww. uchwały, gdyż działka o tym numerze powstała w wyniku połączenia nieruchomości budowlanych (11) oraz stanowiących drogi (5) na mocy decyzji Starosty Gryfickiego wydanej w dniu 10 września 2015 r., tj. 3,5 miesiąca po podjęciu przez Radę ww. uchwały,
  - procedurą łączenia ww. nieruchomości objęto m.in. działkę Nr 307 o pow. 770 m<sup>2</sup> stanowiącą ul. Gdańską (należącą do kategorii publicznych dróg gminnych), bez uprzedniej zgody Rady Gminy na pozbawienie tego odcinka drogi kategorii drogi publicznej, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 ustawy o drogach publicznych,
  - informacji o wywieszeniu wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży za cenę wywoławczą 14 000 000,00 zł nie zamieszczono w prasie lokalnej, co było sprzeczne z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami<sup>40</sup>,
  - ogłoszenie o przetargu opublikowano w dniu 11 września 2015 r., tj. przed upływem 6-tygodniowego terminu od dnia wywieszenia wykazu (3 sierpnia 2015 r.), co było niezgodne z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

<sup>39</sup> ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.; obecnie Dz. U. z 2016 r. poz. 710)

<sup>40</sup> ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782 z późn. zm.),

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 172-174 protokołu kontroli.

2. W 2016 r. nie przestrzegano zasad gospodarowania mieniem określonych ustawą o gospodarce nieruchomościami:
  - a) wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub do oddania w dzierżawę nie były wydane w formie zarządzenia Wójta, tj. aktu z zakresu administracji publicznej, o którym mowa w art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, podlegającego zażaleniu zgodnie z art. 3 § 2 pkt 6 ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi<sup>41</sup>,
  - b) informacje o wywieszeniu wykazów zamieszczone w prasie lokalnej nie wskazywały jakich nieruchomości dotyczą, co było sprzeczne z art. 35 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
  - c) ogłoszenia o przetargach na dzierżawę pomieszczeń dworców kolejki wąskotorowej opublikowano w dniach 5 lutego i 24 marca 2016 r., tj. odpowiednio 32 dni i 10 dni po wywieszeniu wykazów o przeznaczeniu nieruchomości do wydzierżawienia (odpowiednio 4 stycznia i 14 marca 2016 r.), zamiast po upływie co najmniej 6 tygodni, co było niezgodne z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 171, 172, 192 i 194 protokołu kontroli.

## V. W zakresie sprawozdawczości

1. Jednostkowe sprawozdania Gminy:
  - a) miesięczne i roczne Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego w latach 2014-2016 ,
  - b) kwartalne Rb-N stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki budżetowej w 2016 r.

sporządzono odrębnie dla Urzędu Gminy oraz dla organu, zamiast zakresem jednostkowych sprawozdań własnych jednostki samorządu terytorialnego objąć zarówno organ jak i Urząd Gminy, będący jednostką powołaną do jego obsługi, co było sprzeczne z zasadami sporządzania tych sprawozdań, określonymi odpowiednio w § 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej<sup>42</sup> oraz § 4 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych<sup>43</sup>. Projekty ww. sprawozdań przygotowały: Skarbnik oraz Kierownik Referatu Budżetu i Finansów, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 64, 65, 71, 84 i 323 protokołu kontroli.
2. Sporządzone w Urzędzie Gminy sprawozdania:
  - a) jednostkowe Gminy:

<sup>41</sup> ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi(Dz. U z 2012 poz. 270 z późn. zm. i Dz. U. z 2016 r. poz. 394 z późn. zm.)

<sup>42</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119 z późn. zm.; Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.)

<sup>43</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247)

- miesięczne i roczne z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28S) w latach 2015-2016,
- kwartalne Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w latach 2015 i 2016.,
- kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w roku 2016 (3),

b) zbiorcze:

- z wykonania przez jednostkę samorządu terytorialnego planu dochodów budżetowych (Rb-27S) w latach 2014 (2) i 2015 (2) oraz wydatków budżetowych (Rb-28S) w 2015 r. (2),
- Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w roku 2015. (2)

zostały podpisane przez Kierownika Referatu Budżetu i Finansów, zamiast przez Skarbnika, co było niezgodne z § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność Wójt – str. 68, 84, 322 protokołu kontroli.

3. W sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzonych dla Urzędu Gminy:

a) należności niewymagalne wykazano według stanu na koniec:

- I kwartału 2016 r. w kwocie 0 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 8 972 321,71 zł,
- II kwartału 2016 r. w kwocie 0 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 8 722 290,18 zł,
- III kwartału 2016 r. w kwocie 0 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 3 927 229,35 zł;

b) należności niewymagalne według stanu na koniec IV kwartału 2016 r. wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 35 209,20 zł;

c) depozyty na żądanie według stanu na koniec IV kwartału 2016 r. wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wynikającej z ewidencji księgowej wartości 2 128 566,86 zł,

co było sprzeczne z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 73 i 74 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli, w dniu 13 kwietnia 2017 r., sporządzono korektę sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki budżetowej według stanu na koniec IV kwartału 2016 r., w którym wykazano depozyty na żądanie oraz należności niewymagalne w wysokościach wynikających z ewidencji księgowej.*

4. W Rb-PDP sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2014 r.
- a) skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (kolumna 3) wykazano w kwocie 1 660 550,00 zł, zamiast w wynikającej z wprowadzonych przez Radę Gminy wysokości 1 541 552,24 zł (różnica 118 997,76 zł),
  - b) skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), wynikające z wprowadzonych przez Radę Gminy uchwałą Nr XIII/102/11 z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis wykazano w kwocie 323 905,00 zł, zamiast w wysokości 326 392 zł (różnica 2 487,00 zł),
- co było sprzeczne z obowiązkiem sporządzenia ww. sprawozdań rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, określonym § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dane do wymienionego sprawozdania przygotowała Kierownik Referatu Podatków i Opłat, zaś odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 78 i 79 protokołu kontroli.
5. W zbiorczym Rb-27 sprawozdaniu z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego według stanu na dzień 31 marca 2014 r. wykazano:
- a) skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku:
    - od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 774 300,00 zł,
    - od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 521 240,00 zł
    - w podatku rolnym od osób fizycznych w wysokości 61 724,00 zł
    - w podatku rolnym od osób prawnych 3 310,73 zł
  - b) skutki udzielonych zwolnień wynikających z uchwały Rady Gminy Nr XXXIII/102/11 z dnia 4 listopada 2011 w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (po zm.)
    - w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 67 426,00 zł,
    - w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 256 497,00 zł,
 pomimo, że w podanych pozycjach jednostkowych sprawozdań Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych sporządzonych przez samorządowe jednostki organizacyjne wykazana została kwota 0 zł. Powyższe było niezgodne z zasadą sporządzania tego rodzaju sprawozdań wyłącznie na podstawie jednostkowych sprawozdań jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i organu, określoną § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej<sup>44</sup>. Projekt ww. sprawozdania przygotował Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 81 i 82 protokołu kontroli.
6. W Rb-27 sprawozdaniu z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego:
- a) według stanu na dzień 31 marca 2014 r. nie wykazano:
    - skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku:
      - od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 153 707,97 zł,
      - od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 112 570,56 zł
      - rolnym od osób fizycznych w wysokości 15 431,00 zł

<sup>44</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103)

- rolnym od osób prawnych w wysokości 827,68 zł,
  - od środków transportowych od osób fizycznych w wysokości 30 496,00 zł
  - od środków transportowych od osób prawnych w wysokości 4 769,00 zł
  - skutków udzielonych zwolnień wynikających z uchwały Rady Gminy Nr XXXIII/102/11 z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (po zm.):
    - w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 69 888,00 zł,
    - w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 256 504,00 zł;
  - skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń:
    - w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 2 574,00 zł
    - odsetek od zaległości podatkowych od osób fizycznych w wysokości 23 695,00 zł;
- b) według stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. wykazano:
- skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku:
    - od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 749 970,00 zł, zamiast w prawidłowo ustalonej kwocie 359 041,43 zł,
    - od nieruchomości od osób prawnych w wysokości 935 000,00 zł, zamiast w prawidłowo ustalonej kwocie 457 658,10 zł,
    - w podatku rolnym od osób fizycznych w wysokości 62 541,00 zł, zamiast w prawidłowo ustalonej kwocie 31 270,05 zł,
    - w podatku rolnym od osób prawnych w wysokości 3 329,07 zł, zamiast w prawidłowo ustalonej kwocie 1 664,54 zł,
  - skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń:
    - w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 26 269,00 zł, zamiast w wynikających z wydanych decyzji kwocie 2 574,00 zł,
    - odsetki od zaległości podatkowych od osób fizycznych w wysokości 0 zł, zamiast w wynikających z wydanej decyzji kwocie 23 695,00 zł;
- c) według stanu na dzień 30 września 2014 r. nie wykazano:
- skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku:
    - od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 459 076,03 zł,
    - od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 695 458,30 zł
    - rolnym od osób fizycznych w wysokości 46 857,75 zł
    - rolnym od osób prawnych w wysokości 2 537,60 zł,
    - od środków transportowych od osób fizycznych w wysokości 75 797,00 zł
    - od środków transportowych od osób prawnych w wysokości 11 798,00 zł
  - skutków udzielonych zwolnień wynikających z uchwały Rady Gminy Nr XXXIII/102/11 z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis (po zm.):
    - w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 69 888,00 zł,
    - w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 256 504,00 zł;
  - skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzeń:



- w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w wysokości 2 574,00 zł
- odsetek od zaległości podatkowych od osób fizycznych w wysokości 23 695,00 zł;

co było niezgodne z wynikającym z § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej obowiązkiem rzetelnego i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym sporządzania tego rodzaju sprawozdań. Dane podlegające wykazaniu w ww. sprawozdaniach przygotowała Kierownik Referatu Podatków i Opłat (pkt a i pkt b), projekty ww. sprawozdań sporządzili Skarbnik (pkt a i pkt b) oraz Kierownik Referatu Budżetu i Finansów (pkt c), a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 81-83 protokołu kontroli.

7. W Rb-50 sprawozdaniu o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za II kwartał 2015 r. w dz. 751-Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rozdz. 75107-Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wykazano dane w zakresie poniesionych wydatków niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej:
  - a) w § 4210-Zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 3 052,53 zł, zamiast w wartości 461,74 zł (różnica 2 590,79 zł),
  - b) w § 4300-Zakup usług pozostałych w kwocie 154,98 zł, zamiast w wartości 0 zł, co było sprzeczne z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Projekt ww. sprawozdania, przygotowała Kierownik Referatu Budżetu i Finansów, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 321 protokołu kontroli
8. Niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej:
  - a) wpływy w 2014 r. uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykazano w Rb-27S sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy za okres do dnia 31 grudnia 2014 r. w kwocie 439 997,72 zł (dz. 756, rozdz. 75618, § 0480), zamiast w wartości 731 063,50 zł (różnica 291 065,78 zł),
  - b) wydatki w 2013 r. poniesione na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Rb-28S sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetowych za okres do dnia 31 grudnia 2013 r. jednostki samorządu terytorialnego (dz. 851, rozdz. 85154) wykazano w łącznej kwocie 388 397,23 zł, zamiast w wartości ogółem 559 726,42 zł (różnica 171 329,19 zł),

co było niezgodne z § 9 ust. 2 w zw. z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Projekty ww. sprawozdań sporządził Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 271 protokołu kontroli.
9. W sprawozdaniach Zespołu Szkół Sportowych w Rewalu<sup>45</sup> zaprezentowano dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej samorządowej jednostki budżetowej, tj.:
  - a) w Rb-27S sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia:

<sup>45</sup> dalej: Zespół Szkół

- 31 marca 2016 r. należności ogółem wykazano w kwocie 12 990,80 zł, zamiast w wartości 22 780,80 zł (różnica 9 790,00 zł),
  - 30 czerwca 2016 r.:
    - należności ogółem wykazano w kwocie 182 550,50 zł, zamiast w wartości 183 036,50 zł (różnica 486,00 zł),
    - należności pozostałe do zapłaty ogółem wykazano w wysokości 93 081,59 zł, zamiast w wartości 93 567,59 zł (różnica 486,00 zł),
  - 30 września 2016 r.:
    - należności ogółem wykazano w kwocie 180 576,30 zł, zamiast w wartości 180 786,30 zł (różnica 210,00 zł),
    - należności pozostałe do zapłaty ogółem wykazano w kwocie 10 261,53 zł, zamiast w wartości 10 471,53 zł (różnica 210,00 zł),
- b) w Rb-28S sprawozdaniu z wykonania planu wydatków Szkoły za okres od sprawozdawczy od początku roku do dnia:
- 31 marca 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 1 330 916,71 zł, zamiast w wartości 1 345 331,85 zł (różnica 14 415,14 zł),
  - 30 czerwca 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 1 316 735,84 zł, zamiast w wartości 1 312 853,46 zł (różnica 3 882,38 zł),
  - 30 września 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 1 326 058,96 zł, zamiast w wartości 1 333 206,78 zł (różnica 7 147,82 zł),
  - 31 grudnia 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 142 627,16 zł, zamiast w wartości 1 329 401,44 zł (różnica 1 186 774,28 zł),
- c) w Rb-N sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec:
- I kwartału 2016 r.:
    - gotówkę wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 10 420,50 zł,
    - depozyty na żądanie (środki pieniężne na rachunku bieżącym oraz środki pieniężne w drodze) wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości ogółem 8 713,56 zł (odpowiednio 6 957,03 zł i 1 756,53 zł),
    - należności niewymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 23 294,78 zł;
  - II kwartału 2016 r.:
    - depozyty na żądanie (środki pieniężne na rachunku bieżącym oraz środków pieniężne w drodze), wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości ogółem 15 722,86 zł (odpowiednio: 10 635,69 zł i 5 087,16 zł),
    - należności niewymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 93 567,59 zł;
  - III kwartału 2016 r.:
    - depozyty na żądanie (środki pieniężne na rachunku bieżącym oraz środki pieniężne w drodze) wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości ogółem 18 620,27 zł (odpowiednio: 8 359,02 zł i 10 261,25 zł),
    - należności niewymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 10 471,53 zł,

- IV kwartału 2016 r. należności niewymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 1 576,70 zł;
- co było sprzeczne z obowiązującymi zasadami sporządzania tego rodzaju sprawozdań, określonymi odpowiednio: w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Główna księgową Zespołu Szkół, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Dyrektor ww. samorządowej jednostki budżetowej – str. 379-381 protokołu kontroli.
10. Niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej zaprezentowano dane w sprawozdaniach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niechorzu:
- a) w Rb-27S sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Zespołu za okres do dnia 31 marca 2016 r. wykazano:
    - należności ogółem w kwocie 43 108,59 zł, zamiast w wysokości 43 222,59 zł (różnica 114,00 zł),
    - należności pozostałe do zapłaty ogółem w łącznej kwocie 464,00 zł, zamiast w wysokości 578,00 zł (różnica 114,00 zł),
  - b) w Rb-28S sprawozdaniu z wykonania planu wydatków zobowiązania ogółem wykazano za okres do dnia:
    - 30 września 2016 r. wykazano w kwocie 570 130,95 zł, zamiast w wysokości 570 191,27 zł, (różnica 60,32 zł),
    - 31 grudnia 2016 r. wykazano w kwocie 115 372,13 zł, zamiast w wysokości 625 210,86 zł (różnica 509 838,73),
  - c) w Rb-N sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec:
    - I kwartału 2016 r. wykazano:
      - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 94,89 zł,
      - należności niewymagalne w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 578,00 zł,
    - II kwartału 2016 r. depozyty na żądanie wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 538,13 zł,
    - III kwartału 2016 r. wykazano:
      - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 233,12 zł,
      - należności niewymagalne w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 258,00 zł,
- co było sprzeczne z obowiązującymi zasadami sporządzania tego rodzaju sprawozdań, określonymi odpowiednio: § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Główna księgową Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Dyrektor ww. samorządowej jednostki budżetowej – str. 383-385 protokołu kontroli.
11. W sprawozdaniach Ośrodka Pomocy Społecznej w Rewalu zaprezentowano dane niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Ośrodka, tj.:
- a) w Rb-N sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych we-

dług stanu na koniec:

- I kwartału 2016 r. wykazano:
  - depozyty na żądanie o w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 4 067,73 zł,
  - należności pozostałe w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 80,02 zł
- II kwartału 2016 r. depozyty na żądanie wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 1 942,95 zł:
- III kwartału 2016 r. wykazano:
  - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 23 158,01 zł,
  - należności wymagalne w kwocie 431 846,95 zł, zamiast w wysokości 427 639,39 zł (różnica 4 207,56 zł),
  - pozostałe należności w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 1 183,49 zł,
- IV kwartału 2016 r. pozostałe należności wykazano w kwocie 738,42 zł, zamiast w wysokości 815,55 zł (różnica 77,13 zł),

co było sprzeczne z obowiązującymi zasadami sporządzania tego rodzaju sprawozdań, określonymi odpowiednio: w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Główna księgowia Ośrodka Pomocy Społecznej, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Kierownik ww. samorządowej jednostki budżetowej – str. 388 protokołu kontroli.

12. Niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej zaprezentowano dane w sprawozdaniach Szkolnego Schroniska Młodzieżowego „Fala” w Pobierowie<sup>46</sup>:

a) w Rb-28S sprawozdaniu z wykonania planu za okres od sprawozdawczy od początku roku do dnia:

- 30 czerwca 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 957,00 zł, zamiast w wysokości 2 048,00 zł (różnica 1 091,00 zł),
- 30 września 2016 r. zobowiązania ogółem wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 151,00 zł,

b) w Rb-N sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec:

- I kwartału 2016 r. wykazano:
  - gotówkę w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 140,09 zł,
  - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 575,09 zł,
  - należności wymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 15 599,16 zł,
- II kwartału 2016 r. wykazano
  - gotówkę w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 594,49 zł,
  - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 2 399,72 zł;
- III kwartału 2016 r. wykazano:
  - gotówkę w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 1 270,99 zł,
  - depozyty na żądanie w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 3 490,65 zł,
  - należności niewymagalne w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 11 745,10 zł;

<sup>46</sup> dalej: Schronisko

- IV kwartału 2016 r. należności niewymagalne wykazano w kwocie 0 zł, zamiast w wysokości 4 400,00 zł,

co było sprzeczne z obowiązującymi zasadami sporządzania tego rodzaju sprawozdań, określonymi odpowiednio: w § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Projekty ww. sprawozdań przygotowała Główna księgową Schroniska, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Dyrektor ww. samorządowej jednostki budżetowej – str. 390 i 391 protokołu kontroli.

## VI. W zakresie rachunkowości

### 1. Obowiązującym w jednostce Zakładowym planem kont<sup>47</sup>:

- wprowadzono do stosowania:
  - dla organu konto 141 Środki pieniężne w drodze, zamiast konta 140 przewidzianego do ewidencji tego rodzaju operacji Planem kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, określonym rozporządzeniem w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej<sup>48</sup>;
  - konta 137-Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi i konto 228-Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich, które ww. rozporządzeniem zostały wskazane do ewidencji operacji związanych z realizacją budżetu środków europejskich w państwowych jednostkach budżetowych wykonujących budżet środków europejskich lub urzędach marszałkowskich;
- nie określono wersji funkcjonujących w Urzędzie Gminy programów informatycznych, wykorzystywanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera (System Gmina, Kadry-Płace, Bestia), co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Projekt ww. Zakładowego planu kont stosowanego w Urzędzie Gminy przygotował Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – str. 36 i 37 protokołu kontroli.

### 2. Ewidencją księgową prowadzoną w Urzędzie Gminy w latach 2013-2016 na koncie 226 Długoterminowe należności budżetowe nie objęto należności z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty (objętych hipoteką), opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności rozłożonych na raty (objętych hipoteką) oraz opłat adiacencjalnych rozłożonych na raty (objętych hipoteką), a wpływy z opłat za wydane w 2016 r. ze-

<sup>47</sup> ustalonym zarządzeniem 15/2014 Wójta z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rewal (aneks Nr 1 z dnia 1 lipca 2014 r.)

<sup>48</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) – dalej rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...)

zwolnienia na sprzedaż napojów alkoholowych ewidencjonowano z pominięciem konta 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych, czym naruszono zasady ewidencjonowania tego rodzaju operacji, określone obowiązującym w jednostce Zakładowym Planem kont. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą odpowiednio: Główny Specjalista oraz Podinspektor w Referacie Budżetu i Finansów, a z nadzoru Skarbnik – str. 74, 164, 165 protokołu kontroli.

*W wyniku ustaleń kontroli ewidencją na koncie 226-Długoterminowe aktywa trwale objęto należności z tytułu sprzedaży nieruchomości na raty, opłaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz opłaty adiacenckie, których płatności rozłożono na raty.*

3. W 2014 r. do ksiąg rachunkowych wprowadzono umorzenia zaległości podatników osób fizycznych w podatku od nieruchomości w kwocie 1 986,00 zł oraz odsetek od tych zaległości w wysokości 23 740,57 zł (razem 25 726,57 zł), zamiast w wynikających z decyzji wydanych przez organ podatkowy łącznych kwot (ogółem 26 269 zł) odpowiednio: 2 574,00 zł (różnica 588,00 zł) i 23 695,00 zł (różnica 45,57 zł), co było niezgodne § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego<sup>49</sup> i świadczy o braku rzetelności dokonanych w nich zapisów, wymaganej art. 24 ust. 1 w zw. z ust. 2 ustawy o rachunkowości<sup>50</sup> i § 9 ww. rozporządzenia. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Inspektor w Referacie Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 79 i 80 protokołu kontroli.
4. Z powodu błędnej interpretacji obowiązujących przepisów we wrześniu i grudniu 2016 r. jako dochód majątkowy Gminy przyjęto wadia:
  - w kwocie 600 000,00 zł, wniesione w dniu 14 września 2016 r. przez jednego z uczestników przetargu, zorganizowanego w celu zbycia nieruchomości położonej w Pobierowie (w ewidencji oznaczonej Nr 1078) i na podstawie aktu notarialnego sprzedanej przez Gminę dopiero w dniu 2 grudnia 2016 r.,
  - w kwotach 500 000,00 zł i 40 000,00 zł wniesione w dniu 5 grudnia 2016 r. przez jednego z uczestników przetargu, zorganizowanego w celu zbycia nieruchomości położonych w Pogorzeliczy (w ewidencji oznaczonych Nr 403/17 i 403/19), których nie sprzedano do dnia 31 marca 2017 r.,
 czym naruszono art. 5 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto wprowadzenie do ksiąg rachunkowych 2016 r. wpłaconego wadium jako dochodu osiągniętego ze sprzedaży majątku świadczy o ich nierzetelności, wymaganej art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o rachunkowości<sup>51</sup> oraz o naruszeniu, określonej § 5 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), kasowej zasady wykonania budżetu, której istota polega na ujmowaniu wyłącznie zrealizowanych wpływów

<sup>49</sup> rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) - dalej rozporządzenie w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych (...)

<sup>50</sup> ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.)

<sup>51</sup> ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047)

i wydatków dokonanych na bankowym rachunku budżetu. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 176, 178 i 179 protokołu kontroli.

5. Księgi rachunkowe nie odzwierciedlały rzeczywistej sytuacji majątkowej Gminy, gdyż:
- a) do dnia 30 czerwca 2016 r. do ewidencji księgowej nie wprowadzono zobowiązania z tytułu odszkodowania na rzecz osoby fizycznej ustalonego przez Starostę Gryfickiego w kwocie 388 360,00 zł decyzją z dnia 18 grudnia 2015 r. z tytułu przejęcia nieruchomości gruntowej z przeznaczeniem pod drogę publiczną, a w wyniku zaskarżenia - określonego decyzją Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 kwietnia 2016 r. w wysokości 407 778,00 zł; z uwagi na odwołanie się obu stron od decyzji Starosty zobowiązanie winno być objęte co najmniej ewidencją zobowiązań spornych;
  - b) do dnia 22 grudnia 2016 r. nie wprowadzono zobowiązania w wysokości 12 769 527 zł, wynikającego z przejęcia przez komunalną spółkę w dniu 20 października 2010 r. zobowiązania Gminy z tytułu pożyczki zaciągniętej w 2008 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (ze spłatą do 30 września 2018 r.); w dniu 22 grudnia 2016 r. Gmina zbyła na rzecz spółki nieruchomości o wartości 25 707 657,00 zł, przy czym w rozliczeniu ceny sprzedaży potrącono ww. zobowiązanie wobec spółki;
  - c) do dnia 30 marca 2017 r. nie wprowadzono zobowiązania wobec prywatnego podmiotu w wysokości 1 021 953,38 zł, stanowiącego odszkodowanie za poniesione w latach wcześniejszych nakłady na nieruchomości stanowiącej własność Gminy położonej w m. Niechorze; w związku z prowadzonym sporem sądowym zobowiązanie winno być objęte co najmniej ewidencją zobowiązań spornych.

Powyższe było sprzeczne z art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za dopuszczenie do wystąpienia wskazanych nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 29-32, 182-184, 400 i 401 protokołu kontroli.

6. Zapisy prowadzone w ewidencji syntetycznej do konta 221-Należności z tytułu dochodów budżetowych w 2016 r. nie zostały uzgodnione z zapisami w ewidencji analitycznej, wskutek czego:
- a) na dzień 31 marca 2016 r.:
    - saldo należności (Wn) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 26 000 210,22 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 18 006 893,33 zł (różnica 7 993 316,89 zł),
    - saldo nadpłat (Ma) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 688 269,90 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 657 076,90 zł (różnica 31 193,00 zł),
  - b) na dzień 30 czerwca 2016 r.:
    - saldo należności (Wn) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 22 248 143,53 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 20 151 022,28 zł (różnica 2 097 121,25 zł),
    - saldo nadpłat (Ma) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 685 945,69 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 550 759,47 zł (różnica 135 186,22 zł),
  - c) na dzień 30 września 2016 r.:

- saldo należności (Wn) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 14 668 552,29 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 13 792 730,12 zł (różnica 875 822,17 zł),
- saldo nadpłat (Ma) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 1 125 964,11 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 1 124 316,21 zł (różnica 1 647,90 zł),

d) na dzień 31 grudnia 2016 r.:

- saldo należności (Wn) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 12 922 592,70 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 9 998 703,60 zł (różnica 2 977 159,23 zł),
- saldo nadpłat (Ma) w ewidencji syntetycznej wykazywało kwotę 4 438 209,59 zł, natomiast w ewidencji analitycznej kwotę 4 343 800,72 zł (różnica 90 068,13 zł),

czym naruszono art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą Księgowe w Referacie Podatków i Opłat, Główny Specjalista ds. księgowości budżetowej oraz Księgowi w Referacie Budżetu i Finansów, a z nadzoru Kierownicy tych Referatów – str. 74 protokołu kontroli.

7. Do ksiąg rachunkowych roku 2016 wprowadzono dochody z tytułu opłaty targowej w wysokości ogółem 3 470,00 zł na podstawie dowodów źródłowych (pokwitowań), w których nie wskazano nazw ulic i stref, w których zlokalizowane były stoiska handlowe, co uniemożliwiło weryfikację zgodności pobranych opłat ze stawkami określonymi uchwałą Rady Gminy w sprawie opłaty targowej<sup>52</sup>, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości w zw. § 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych (...). Za nieprawidłowości dotyczące braku na pokwitowaniach wpłat danych umożliwiających weryfikację zgodności pobranych opłat targowych ze stawkami ustalonymi przez Radę Gminy odpowiedzialność ponoszą Inkasenci, a z nadzoru Wójt, zaś w pozostałym zakresie Inspektor Referatu Podatków i Opłat, a z nadzoru Kierownik tego Referatu – str. 151 protokołu kontroli.
8. Licencję na program Synergia Systema nabytą w 2016 r. (na potrzeby programu Klasa 2022-e dziennik) za cenę 2 108,00 zł objęto ewidencją księgową w Urzędzie Gminy na koncie 013-Pozostałe środki trwałe, zamiast na koncie 020-Wartości niematerialne i prawne, czym naruszono zasady ewidencjonowania tego rodzaju składników majątku, wprowadzone do stosowania Zakładowym planem kont dla jednostki Urząd Gminy<sup>53</sup>. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 279 protokołu kontroli.
9. W trakcie inwentaryzacji środków trwałych, przeprowadzonej na mocy zarządzenia Wójta Nr 84/2015 z dnia 15 grudnia 2015 r. metodą spisu z natury według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., do ksiąg rachunkowych roku 2015 nie wprowadzono ujawnionej nadwyżki składników majątkowych o łącznej wartości 9 996,00 zł, co było niezgodne z art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik – str. 90-91 protokołu kontroli.

<sup>52</sup> uchwała Nr XXI/94/15 Rady Gminy z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie opłaty targowej

<sup>53</sup> załącznik Nr 2 do aneksu Nr 1 z dnia 1 lipca 2014 r. do zarządzenia Nr 15/2014 Wójta z dnia 11 marca 2014 r.)



*W wyniku ustaleń kontroli w dniu 16 marca 2017 r., pod datą 31 grudnia 2016 r., zaksięgowano ujawnione nadwyżki o wartości 9 996,00 zł.*

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia badanej działalności koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz podjęcie następujących działań:

#### **I. W zakresie spraw organizacyjnych**

1. Dostosowania obowiązujących w jednostce zasad udzielania i rozliczania dotacji dla szkół publicznych prowadzonych na terenie Gminy Rewal przez osoby prawne inne niż jednostka samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne do ogólnie obowiązujących przepisów.
2. Wykonywania obowiązków zarządcy publicznych dróg gminnych w zakresie prowadzenia ewidencji dróg, ze szczególnym uwzględnieniem określenia ich przebiegu.
3. Przestrzegania obowiązku ujmowania w nowych aktach prawa miejscowego przepisów uchylających akty uprzednio obowiązujące.
4. Jednoznacznego określenia stref płatnego parkowania na parkingach niestrzeżonych, niebędących drogami publicznymi na terenie miejscowości Pobierowo, Pustkowo, Trzęsacz, Rewal, Niechorze, Pogorzelica i Śliwin, ustalenia opłat za parkowanie w tych strefach, opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania.
5. Przygotowywania projektów uchwał w sprawie opłaty za parkowanie na parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach niebędących drogami publicznymi po uprzedniej rzetelnej analizie aktualnego stanu prawnego.

#### **II. W zakresie spraw budżetowych i finansowych**

1. Zaciągania zobowiązań finansowych w granicach upoważnień udzielonych przez Radę Gminy oraz z dostawcami tego rodzaju usług, wybranymi na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.
2. Zaniechania zawierania umów na spłatę zobowiązań dłużnych powodujących kapitalizację odsetek.
3. Zaprzestania finansowania wydatków bieżących gminy ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.
4. Zaniechania zaciągania zobowiązań obciążających budżet jednostki z przekroczeniem limitów określonych uchwałą budżetową oraz dokonywania wydatków w granicach upoważnień określonych przez Radę Gminy.
5. Zlecania usług zgodnie z procedurami określonymi w przepisach dotyczących udzielania zamówień publicznych.

6. Zapewnienia środków finansowych na rachunku bieżącym jednostki w celu terminowego regulowania zobowiązań, w tym publiczno-prawnych.
7. Dokonywania wypłat wynagrodzeń pracownikom Urzędu Gminy w obowiązujących terminach.
8. Ograniczenia wydatków jednostki wyłącznie do ponoszonych na realizację obligatoryjnych zadań własnych Gminy.
9. Przestrzegania określonych obowiązującymi przepisami zasad przeznaczania dochodów budżetowych oraz finansowania wydatków danego rodzaju, w tym w szczególności przeznaczania dochodów osiągniętych z tytułu kar i opłat środowiskowych na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
10. Przekazywania z budżetu Gminy dotacji dla publicznej jednostki oświatowej prowadzonej przez organ inny niż jednostka samorządu terytorialnego po skalkulowaniu wydatków Gminy na jednego ucznia szkół i przedszkoli publicznych i uwzględnieniu faktycznej liczby uczniów dotowanej jednostki.
11. Przeprowadzania analizy wydatków poniesionych na wynagrodzenia dla nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń z zachowaniem obowiązujących terminów.
12. Przestrzegania obowiązku wyliczenia osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego dla wszystkich nauczycieli samorządowych, w tym zapewnienia ustalenia jej w prawidłowej wysokości.
13. Przygotowania i przedłożenia Radzie Gminy projektu uchwały określającej zwiększenie wydatków roku bieżącego o środki niewykorzystane w poprzednim roku budżetowym i przeznaczone na realizację GPPiRPA oraz PN.
14. Finansowania wydatków związanych z realizacją zadań bieżących Gminy zleconych do wykonania podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku zgodnie z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.
15. Zaprzestania finansowania ze środków pochodzących z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydatków na zadania nieobjęte GPPiRPA oraz PN.
16. Rozliczania wydatków poniesionych przez pracowników na podróże służbowe w oparciu o dowody potwierdzające ich poniesienie, a w przypadku braku takich dowodów – na podstawie pisemnego oświadczenia o dokonanych wydatkach oraz przyczynach braku ich udokumentowania.
17. Przestrzegania obowiązku dokonywania w końcu roku korekty podstawy naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych z uwzględnieniem przeciętnej planowanej w roku kalendarzowym przeciętnej liczby zatrudnionych po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.
18. Klasyfikowania dochodów i wydatków budżetowych zgodnie z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.

### **III. W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat oraz innych należności i ich egzekucji**

1. Podejmowania stosownych działań w celu wyjaśnienia stanu faktycznego w przypadkach braku złożenia przez podatników wymaganych informacji o gruntach i lasach.
2. Przestrzegania obowiązku rzetelnego przeprowadzania czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych zgłoszonych do opodatkowania przez podatników z przedstawionymi dokumentami, mającymi wpływ na ustalenie wymiaru podatków rolnego, od nieruchomości oraz od posiadania środków transportowych.
3. Ustalania wysokości zwolnienia należnego przedsiębiorcom w ramach pomocy de minimis zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Gminy.
4. Przestrzegania obowiązku prawidłowego ustalania skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości.
5. Rzetelnego weryfikowania danych o wartości sprzedaży napojów alkoholowych przedkładanych organowi przez przedsiębiorców.
6. Podejmowania czynności windykacyjnych na zaległości w podatkach, opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz za zajęcie pasa drogowego z zachowaniem terminów określonych procedurami wewnętrznymi.
7. Podjęcia niezbędnych czynności w celu ustalenia należnych Gminie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości od pomieszczeń w budynkach dworców kolejki wąskotorowej w m. Śliwin, Trzęsacz, Pogorzelica i Rewal oraz czynszu dzierżawnego.
8. Przestrzegania obowiązku podejmowania czynności windykacyjnych wobec dzierżawców posiadających zaległości z tytułu czynszu dzierżawy.
9. Wydawania decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego z zastosowaniem terminów ich zajęcia wskazanych we wnioskach złożonych przez przedsiębiorców.
10. Ustalania kar pieniężnych za zajęcie pasa drogi publicznej bez zezwolenia zarządcy drogi.
11. Zaniechania poboru opłat za parkowanie pojazdów na parkingach położonych w pasie dróg publicznych oraz niewskazanych obowiązującymi uchwałami Rady Gminy.
12. Prowadzenia ewidencji dochodów z tytułu opłat za parkowanie pojazdów na parkingach położonych w pasie dróg niepublicznych oraz poza pasem w sposób umożliwiający określenie podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług (Vat).

### **IV. W zakresie gospodarowania mieniem**

1. Przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie zbywania i wydzierżawiania nieruchomości gminnych, w szczególności w zakresie:
  - przeznaczania do sprzedaży nieruchomości istniejących w gminnym zasobie nieruchomości,
  - zbywania nieruchomości należących do kategorii publicznych dróg gminnych, wyłącznie po uprzedniej zgodzie Rady na pozbawienie drogi kategorii drogi publicznej,

- sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub do oddania w dzierżawę w formie zarządzenia Wójta, podlegającego zaskarżeniu,
- zamieszczania informacji o wywieszeniu wykazu o przeznaczeniu nieruchomości do sprzedaży w prasie lokalnej, ze wskazaniem jakich nieruchomości wykaz dotyczy,
- publikowania ogłoszeń o przetargu na zbycie lub dzierżawę nieruchomości nie wcześniej niż po upływie 6-tygodniowego terminu od dnia wywieszenia wykazu.

#### **V. W zakresie sprawozdawczości**

1. Przestrzegania obowiązku sporządzania jednostkowych sprawozdań Gminy z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27S) i o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych obejmujących swym zakresem organ i Urząd Gminy, będący jednostką powołaną do jego obsługi.
2. Podpisywania przez Skarbnika jednostkowych sprawozdań Gminy oraz zbiorczych jednostki samorządu terytorialnego.
3. Wykazywania w kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych danych w zakresie należności niewymagalnych i wymagalnych oraz depozytów zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
4. Rzetelnego prezentowania danych w zakresie skutków obniżenia stawek w podatku od nieruchomości oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ustawowych) oraz decyzji wydanych przez organ podatkowych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych.
5. Sporządzania zbiorczych Rb-27S sprawozdań z wykonania planu dochodów budżetowych zgodnie z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.
6. Prezentowania danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w Rb-50 sprawozdaniu o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami.
7. Wyegzekwowania od dyrektorów samorządowych jednostek organizacyjnych sporządzania sprawozdań: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych.

#### **VI. W zakresie rachunkowości**

1. Zapewnienia zgodności z przepisami obowiązującymi samorządowe jednostki samorządu terytorialnego stosowanego w Urzędzie Gminy Zakładowego planu kont (dla tego urzędu i organu).
2. Zaprzestania ewidencjonowania wadów wniesionych przez uczestników przetargów zorganizowanych w celu zbycia nieruchomości gminnych, jako dochody jednostki samorządu terytorialnego przed zawarciem umów nabycia tych nieruchomości i zaliczeniem wniesionych wadów na poczet ich ceny.

3. Prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób rzetelnie odzwierciedlający sytuację majątkową Gminy.
4. Ewidencjonowania w księgach rachunkowych umorzeń zaległości podatkowych oraz odsetek od tych zaległości na podstawie decyzji wydanych przez organ podatkowy.
5. Wprowadzania do ksiąg rachunkowych dochodów z tytułu opłat targowych na podstawie prawidłowo sporządzonych dowodów źródłowych (pokwitowań).
6. Przestrzegania obowiązku prawidłowego ewidencjonowania wartości niematerialnych i prawnych.
7. Rozliczania w księgach rachunkowych danego roku wszystkich ujawnionych różnic inwentaryzacyjnych.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

  
PREZES  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
w Szczecinie  
Bogusław Staszewski

Do wiadomości:

Pani Marzena Salamon  
Przewodnicząca Rady Gminy Rewal